Форма № Н - 3.04

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
ФІЗИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова Вченої ради фізичного факультету
_____ Якібчук П.М.
«24» _____06_____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ

галузі знань _____01 Освіта_____

спеціальності _____014.08 Середня освіта (Фізика)_____

спеціалізації _____

факультету _____Фізичного_____

Львів 2020

Робоча програма ПЕДАГОГІЧНОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ для студентів фізичного факультету спеціальнлсті 014.08 Середня освіта (Фізика): ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. – 9 с.

Розробники: *Конопельник О.І.*, доцент кафедри загальної фізики, канд. фіз.-мат. наук,
(вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади).

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної фізики

Протокол №12 від 16 червня 2020 р.

Завідувач кафедри загальної фізики

_____ / Стадник В.Й. /
(підпис) (прізвище та ініціали)

"16" 06 2020 р

Схвалено Вченою радою фізичного факультету

Протокол № 6 від 24 чкрвня 2020 року

"24" 06 2020 року Голова _____ / Якібчук П.М. /
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Конопельник О.І., 2020

1. ВСТУП

В умовах тимчасового зниження потреби в спеціалістах природничих дисциплін, зокрема педагогів-фізиків, тим не менше, перед вищою школою ставляться важливі завдання поліпшення підготовки спеціалістів для системи освіти України. Здійснення цих завдань у значній мірі залежать від організації проведення педагогічної практики, передбаченої навчальним планом, в університеті.

Дана програма практики розроблена згідно положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93 і зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 квітня 1993 року за №35.

Педагогічну (ознайомчу) практику проходять студенти 3-го курсу фізичного факультету спеціальності 014.08 Середня освіта (Фізика) тривалістю 3 тижні в гімназіях, ліцеях, середніх школах м. Львова, з якими університетом укладені договори. В окремих випадках за запитами шкіл студенти можуть скеровуватись для проходження педпрактики і в інші навчальні заклади.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою цієї практики є поглиблення і закріплення теоретичних знань студентів з педагогіки, ознайомлення з організацією виховної роботи в школі, в позашкільних закладах, формування у студентів умінь і практичних навиків проведення виховної роботи з учнями, виховання у майбутніх педагогів інтересу і любові до майбутньої професії.

Завдання практики:

1. Ознайомлення студентів із школою, її історією, традиціями, структурою і керівництвом школи.
2. Ознайомлення з навчально-виховним процесом у школі і плануванням роботи школи.
3. Вивчення роботи класного керівника, учнівського колективу, його активу, кожного учня зокрема та підготувати психолого-педагогічну характеристику учня.
4. Вивчення діяльностей предметних та інших гуртків в школі.
5. Допомога в обладнанні навчальних кабінетів фізики.
6. Ознайомлення з передовим педагогічним досвідом.
7. Відвідати мінімум 10 уроків учителів з різного фаху та виховних заходів класних керівників.
8. Провести не менше 3 залікових уроків.
9. Провести не менше 1 залікового виховного заходу.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Під час практики студенти працюють в класах помічниками класних керівників. Для проведення практики студентів розподіляють по школах групами 4–7 чоловік. До кожного класу прикріпляють одного студента.

Для досягнення поставленої мети і завдань педагогічної практики необхідним є:

- чітка організація проведення практики;
- заходи по створенню необхідних умов студентам – практикантам на робочих місцях, а також по охороні праці;
- контроль за виконанням студентами правил і розпорядку роботи школи та поставлених завдань;

- заходи по організації додаткових занять (конференції), з метою поточного контролю проходження практики.

Під час проходження практики студент повинен суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, де проводиться практика; виконувати всі вказівки та розпорядження керівника практики від факультету та школи а також службових осіб, відповідальних за дотримання вимог техніки безпеки; дотримуватись графіка проходження практики; виконувати в повному обсязі індивідуальні завдання; своєчасно робити записи в щоденнику практики, а за результатами практики оформити звіт з дотриманням прийнятих вимог.

Студент зобов'язаний пройти інструктажі з охорони праці (вступний і на місці проходження практики) з обов'язковою реєстрацією у відповідних журналах.

Кожен студент повинен працювати в школі протягом 6 годин на день.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Студенти з першого дня практики ведуть щоденник студента практиканта, складають індивідуальні плани роботи на весь період практики, оформляють куток студента-практиканта:

1. Наказ директора школи про проходження педагогічної практики студентами університету в школі.
2. Графік проведення залікових уроків.
3. Графік чергування в школі.

На заліковому уроці студента повинні бути присутні всі інші студенти групи, вчитель-фізик, групові керівники-методисти, представник кафедри педагогіки. Присутні занотовують усі моменти в ході уроку на основі чого беруть участь в його обговоренні.

Обговорюється залікового уроку відразу після проведення, в цей же день. Веде обговорення залікового уроку груповий керівник-методист, а залікового виховного заходу – представники кафедр педагогіки. Перше слово для самоаналізу задають студенту, який проводив заліковий урок. Після цього він відповідає на поставлені йому питання тих, хто бере участь в обговоренні. Далі виступають студенти (рецензент виступає останнім), вчитель-фізик, представник кафедри педагогіки і психології та інші присутні. В кінці виступає груповий керівник-методист. Він підводить підсумки і оцінює урок за чотирибальною словесною системою оцінки знань. Оцінки, виставлені груповим керівником-методистом за урок, заносять у заліковий лист проходження практики.

4.1. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

- Виконання індивідуальних завдань здійснюється впродовж проходження практики з метою поглиблення і кращого засвоєння теоретичних знань з педагогіки та психології. Індивідуальні завдання на практику складаються керівником практики від кафедри педагогіки разом з керівником-методистом від факультету.
- Для успішного виконання індивідуальних завдань студент працює з класним керівником закріпленого за ним класу, з учнями, приймає активну участь в підготовці, організації та проведені позаурочних виховних заходів, колегами – практикантами.
- Індивідуальні завдання видаються студентам з метою поглиблення і закріплення теоретичних знань студентів з педагогіки, ознайомлення з організацією виховної роботи в школі.

4.2. НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1. Алексюк А.М. Загальні методи навчання в школі. К., 1981.
2. Підласий І.П. Як підготувати ефективний урок; Книга для вчителя. К., 1989.

4.3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Педагогічна практика студентів: Інструктивні матеріали / Уклад. Д.Д. Герцюк, Т.В. Равчина, С.Б. Цюра, Х.П. Мазепа. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 80 с.
2. Методичні вказівки до виконання завдань психолого-педагогічної практики для студентів 4-х та 5-х курсів непсихологічних спеціальностей / Н.О.Ільчишин, С.М. Чолій, М.В. Сімків, Х.І. Турецька, М.З. Єсип. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 44 с.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

В кінці практики студенти здають груповому керівнику-методисту такі документи:

1. Заліковий лист проходження педпрактики.
2. План-конспект 3 залікових уроків з оцінкою, підписаний керівником і вчителем.
3. Конспект-сценарій виховного заходу.
4. Психолого-педагогічну характеристику на учня.
5. Індивідуальний звіт.

6. ВИМОГИ ДО ЗВІТНИХ ДОКУМЕНТІВ

На кожний документ практики оформляється титульна сторінка. Посередині титульної сторінки студент-практикант підписує

а) конспект залікового уроку:

Конспект

залікового уроку з фізики, проведеного у УІІ-а класі СШ № 27 м. Львова 25 вересня 2012 року на тему /записується тема/ студента-практиканта IV курсу фізичного факультету Іванова Петра Івановича.

б) план сценарій виховного заходу:

План-сценарій

Вечора фізики з VII-а класі СШ № 27 м. Львова, проведеного 7 жовтня 2012 року на тему /записується тема/ студента-практиканта V курсу фізичного факультету Іванова Петра Івановича.

в) психолого-педагогічна характеристика на учня:

Психолого-педагогічна

характеристика на учня VI-а класу СШ № 27 м. Львова, складена студентом-практикантом IV курсу фізичного факультету Петренком Іваном Петровичем.

г) індивідуальний звіт:

Звіт

про педагогічну практику, проведену в СШ № 27 м. Львова з 15 вересня до 12 жовтня 2012 року студента-практиканта V курсу фізичного факультету Петренка Івана Івановича.

6.1. ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ПРАКТИКИ:

а) конспект уроку:

На кожний урок студент складає конспект. Титульну сторінку треба оформляти за загальною схемою.

На першій сторінці студент визначає:

1. Мету (навчальну, розвиваючу та виховну).
2. Методи проведення уроку.
3. Наочні посібники і ТЗН.
4. Використана література в процесі підготовки до уроку.

На другій сторінці конспекту починається виклад змісту уроку:

1. Організований початок його.
2. Перевірка виконання домашнього завдання.
3. Вивчення нового матеріалу.
4. Закріплення.
5. Домашнє завдання.

Послідовність елементів уроку може бути різна, в залежності від типу уроку.

Для перевірки домашнього завдання слід чітко формулювати запитання і вказувати прізвище учня, який буде відповідати на нього, визначити 2-3 додаткові питання. В такому порядку визначати завдання кожному опитуваному учневі.

У конспекті слід визначити, як буде підведено підсумки перевірки домашнього завдання. Перевірене завдання слід логічно пов'язати з новою темою. Далі треба записати тему, план її розкриття. Зміст теми розкривається за питаннями, причому після викладу кожного питання треба зробити підсумок і перехід до наступного питання. В кінці вивчення нового матеріалу зробіть висновок з теми і намітьте перехід до наступного уроку.

При подачі домашнього завдання слід писати, що діти повинні знати і де про це можна прочитати. Вказувати назву підручника, рік видання, назву розділу, номери параграфів і сторінки підручника.

Після цього підводьте загальні підсумки роботи класу на уроці.

б) план-сценарій виховного заходу:

План-конспект
виховного заходу студента-практиканта

Він має характер поширеного плану-сценарію виховного заходу, який проводить студент. На першій сторінці плану-конспекту має бути вказано:

1. Мета заходу.
2. Методи його проведення.
3. Наочні посібники та технічні засоби навчання.
4. Використана література.

З другої сторінки починається виклад змісту заняття і ходу його. Тут треба вказати, хто виступає, і докладно викласти зміст проведення заходу /зміст, бесіди, підсумки тощо/. Якщо виконується якась літературно-музична композиція, то необхідно також назвати авторів окремих її частин, композиторів, прізвища виконавців. При демонструванні кінокартин, діапозитивів та ін. Треба записати їх назву, визначити їх місце демонстрування в ході заходу, тощо.

У тексті сценарію необхідно визначити орієнтовано час, потрібний для виконання окремих намічених видів роботи з дітьми. У кінці сценарію вказати, хто підводить підсумок. Виховний захід орієнтовно розраховуйте на 45 хв.

в) психолого-педагогічна характеристика на учня:

Психолого-педагогічна характеристика учня – це індивідуальне психолого-педагогічне завдання, котре має продемонструвати рівень психологічних знань студента, розуміння ним особливостей індивідуального розвитку школяра, особистісних характеристик, особливостей пізнавальної, емоційної та вольової діяльності.

Робота має бути виконана *самостійно. Зміст* роботи повинен відповідати заданій проблематиці. *Текст* повинен відображати суть питання, висвітлювати усі його можливі аспекти,

тобто повинен містити загальні відомості про учня, дані про його психологічні особливості та сферу соціальної взаємодії (ставлення до себе та до ровесників, взаємодія з оточуючими, статус в класі (групі), особливості навчальної діяльності тощо), а також висновки та рекомендації щодо подальшої роботи з учнем. Ці дані обов'язково мають бути проілюстровані конкретними *прикладами*, отриманими в результаті спостереження за учнем та бесіди з ним та/або класним керівником. *Структура* роботи повинна бути чіткою та логічною. Робота має містити необхідні додатки.

Психолого-педагогічна характеристика на учня має містити:

1. Титульний лист, в якому обов'язково вказано прізвище, ім'я, по батькові студента, який проходить практику, факультет та кафедра, на яких він навчається, місце та час проходження практики, дані про учня, на якого складена характеристика (ПІБ, школа, клас), ПІБ викладача від кафедри психології, який перевіряє роботу.
2. Змістовну частину психолого-педагогічної характеристики, яка охоплює психологічні особливості пізнавальної та навчальної діяльності учня, його особистісні характеристики, спосіб міжособової взаємодії, ставлення до однолітків та старших, особливості професійної орієнтації (для учнів старших класів) тощо. Практичні рекомендації до написання цієї характеристики подані нижче. Обсяг змістовної частини – 2-3 сторінки.
3. Висновки та рекомендації. Висновки можуть містити узагальнений психологічний портрет учня, характеристику його подальшої навчальної та життєвої перспективи, загальне враження студента про хід виконання завдання, зокрема труднощі з якими він зіткнувся. На основі складеної психолого-педагогічної характеристики студент може розробити рекомендації для педагогів, батьків з метою оптимізації навчальної діяльності та подальшого психологічного розвитку учня.

Обсяг роботи – від 3 до 5 сторінок друкованого тексту (формат А-4, кегль 14, інтервал 1,5).

Робота повинна бути виконана згідно вимог українського правопису. *Оформлення* роботи має відповідати усім вимогам щодо оформлення студентських наукових робіт.

Етапи написання психолого-педагогічної характеристики на учня:

1. Обрати учня для дослідження
2. Проводити спостереження, використовуючи запропоновані схеми (на уроках та виховних заходах, під час перерв)
3. На основі анкети-опитувальника провести бесіду з учнем (обов'язково), та з класним керівником і/або шкільним психологом (за потребою).
4. На основі даних, отриманих в результаті бесіди та спостереження, написати психолого-педагогічну характеристику на учня. У тексті характеристики обов'язково навести приклади, котрі ілюструють певні

Алгоритм написання психолого-педагогічної характеристики учня

І. Загальні відомості

1. Загальні відомості про учня: ПІБ, вік, клас, навчальна успішність (на основі анкети).
2. Сімейні умови: склад сім'ї, обов'язки учня у сім'ї, атмосфера у сім'ї (на основі анкети).

ІІ. Особистісна сфера учня

3. Особистісні характеристики: впевненість у власних силах; знання власних переваг та їх використання (на основі схеми спостереження та анкети).
4. Особливості емоційно-вольової сфери учня: схильність до вияву емоцій та контролю власних дій (на основі схеми спостереження).
5. Особливості діяльності та поведінки учня: активність, організованість, наполегливість у вирішенні складних завдань (на основі схеми спостереження).
6. Пізнавальна діяльність учня: особливості пам'яті, мислення, уваги, уяви та мовлення (на основі схеми спостереження 2).

7. Хобі та позашкільна діяльність учня: відвідування гуртків, секцій; участь у громадському житті класу та школи. (на основі анкети).
8. Уявлення про майбутню професію, можливі досягнення, мрії учня (на основі анкети).

III. Соціальна сфера учня

9. Спілкування та взаємодія з оточуючими: прагнення спілкування, ініціативність в процесі спілкування; поведінка в конфлікті (на основі схеми спостереження)
10. Ставлення учня до оточуючих (ровесників та старших людей): прагнення до домінування, товариськість, толерантність, вияв поваги (на основі схеми спостереження та анкети).
11. Статус учня в класі (групі): популярність, кількість друзів серед однокласників, ставлення до нього однокласників, авторитетність серед однокласників (на основі схеми спостереження та анкети).

IV. Особливості навчальної діяльності

12. Ставлення до навчальної діяльності: вчасність, ретельність та самостійність виконання домашніх завдань, зацікавленість певними предметами та ін. (на основі анкети).

V. Висновки та рекомендації

13. Загальні висновки та рекомендації щодо стимулювання навчальної діяльності.

Характеристику підписують студент і класний керівник.

г) індивідуальний звіт подається у довільній формі.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

До захисту педагогічної практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання і програму практики, вчасно оформили звітну документацію. Кожний студент здає звітну документацію в окремій належно оформленій папці груповому **керівникові-методисту не** пізніше другого дня після закінчення практики. Всі студенти оформляють папку звітних документів про проходження практики. До папки студенти додають:

а) заліковий лист;
б) заповнений щоденник про проходження педагогічної практики
в) конспекти залікових уроків;
г) конспект залікового виховного заходу;
д) розгорнуту психолого-педагогічну характеристику на учня;
е) індивідуальний звіт про проходження практики.

В кінці практики відбувається захист практики на відповідних кафедрах в **присутності** комісії. Після цього відбувається підсумкова конференція в присутності всіх студентів і керівників педпрактики, на якій виставляється підсумкова оцінка за результатами практики.

7.1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 1

Основні критерії оцінювання педагогічної практики

№п/п	Напрями оцінювання результатів практики	Бали
1.	Оцінка вчителя та керівників від кафедри педагогіка та фізичного факультету за проведення залікових уроків, залікового виховного.	0–50
2.	Оформлення звітної документації: конспектів залікових уроків, залікового виховного заходу, виконання та оформлення психолого-педагогічної характеристики учня відповідно до вимог ВНЗ та кафедр і захист звіту.	0–50

Оцінку за педагогічну практику виставляють відповідно до наступної шкали оцінювання знань студентів (табл. 2).

Таблиця 2

Шкала оцінювання знань студентів

Оцінка в балах	ECTS – Європейська кредитно-трансферна система	Визначення	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно	Відмінно
81–89	B	Дуже добре	Добре
71–80	C	Добре	
61–70	D	Задовільно	Задовільно
51–60	E	Достатньо	
0–50	F, X	Незадовільно	Незадовільно

Підсумки практики обговорюють на засіданні кафедри.

Програму уклала доцент кафедри загальної фізики О.І. Конопельник